འབྲུག་གི་སློབ་གྲྭའི་ཚོགས་རྒྱས་དང་བརྟག་ཞིབ་ཚོགས་སྡེ།

འབྲུག་གི་བྱང་འབས་དགེ་ཞིབ་འཚམ་བཀོད།

གནས་རིམ་ ༥ པ། (སློབ་རིམ་ ༧ པ་དང་ བཅུ་པ།)

༢༠༢༦-༢༠༣༠

Contact Us

Bhutan Council for School Examinations and Assessment
Kawajangsa, Thimphu
Post Box No. 156

Email

bcsea@bcsea.bt

དཀའ་ཚན།

1. ཆོས་ཚན་འདི་ གང་ཞིག་ གཙམ་གར་རྒྱབ་དགོས་སམ? 1

2. དབྱིན་ཡིག་རྩོ་གཞུང་གི་བཤད་ཁྲོད། 2

ཤེས་གཞས་གཏུན། 2

ནང་དོན་བཤད་ཁྲོད། 8

དབྱིན་ཡིག་བཤད་ཁྲོད། 4

དབྱིན་ཡིག་ཀྱི་ལས་དོན། 4

3. ཆོས་ཚན་གྱི་ནང་དོན་གར་གསལ། 5

སྨོན་རིམ་ ཉ་ པའི་ ནང་དོན། 6

སྨོན་རིམ་ ༡༠ པའི་ ནང་དོན། 6

གནས་རིམ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། 5

4. དབྱིན་ཡིག་ཀྱི་ཆ་ཤས་གར་གསལ། 9

ཆ་ཤས་གཙོ་མ་ཡ། རང་ལྷོངས་སྨོན་ཚན། 10

བཀོད་རྒྱ་ཁྱད་ཕྱོགས། 14

5. ཤེས་དགོས་གཙོ། 30

འགོ་མ་བཤད་གས་པའི་རྒྱ་མ། 30

ཆོས་ཀྱི་གས་ཐོ་བཀོད། 30

ཀློད་ཡིག། 30

གོ་སྒྲིགས་ཀྱང་འདྲ་མཉམ། 31

ཐ་གཞུང་དང་ དབྱིན་ཡིག་ཀྱི་བཤོ་བཀོད། 31

གོ་སྒྲིགས་ཀྱང་བདེ་ཕྱོགས། 31

ཆོས་ཀྱི་གས་ཀྱི་བཤད་ཡུལ། 33

གནས་རིམ་ཀྱང་ལྷན་ཁུག 33

། ཆོས་ཚན་འདི་ གང་ཚོས་ གཏམ་གཅིག་དགོས་སྲོལ་?

འབྲུག་པའི་མི་ཚེགས་ཀྱི་པའི་ཆ་ཚམས་ ཆོས་གྲྭ་གཉིས་དང་འབྲེལ་བའི་ ལོ་རྒྱུས་ཚུལ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་ གཞན་ལྟ་བརྗེ་རྒྱུ་ལྟར་ཤེས་ཚུགས་ པའི་ མི་ཤུར་ཆེན་ལྟ་འགྲུར་དགོས་ཀྱིན། དེ་མ་ཚད་ རང་གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་ ཆོས་གྲྭ་གཉིས་ཀྱི་ལྷག་གི་ཆ་འབད་རྩེ་ འདས་ པའི་ལོ་རྒྱུས་ཚམ་ཁྱབ་ཡོད། མ་འོངས་པའི་འཆར་གཞི་བཟློས་ལས་ཀྱི་ ལྷ་འབད་འདོད་ཡོད་མི་ཚུལ་ རང་གི་ཤེས་ཀྱི་ཐུགས་ཚུ། ཇེས་པར་ཏུ་ཤེས་ དགོས་གཙམ་ཆེས་ཚམ་བརྟེན་ཀྱིན། ཁྱག་པར་ཏུ་ ཁམ་གྲོལ་ཀྱི་ཁ་ཤཱ་ལམ་ལམ་ཡོད་པ་ཆེན་འབད་ཀྱི། ཡང་ན་ གཏུགས་ཁག་གཞི་ཏིམ་དང་ མཐོ་ཏིམ་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་སྒྲུངས་ཀྱི་ ལོ་རྒྱུས་སྒྲ་བ། ཡང་ན་ ལོ་རྒྱུས་ཏིག་པའི་ཁམ་བདེ་ཆ་ཡོད། འདི་ཀྱི་ཤིག་གི་འགྱམ་ཚུད་ཀྱི་ཤིད་དགོས་པ་ཡང་ ཐོབ་ཡོད་དེ་པ་ཀྱིན།

ཤེས་ཡན་གཏོང་བ།

- **བློ་ལོངས།** ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནད་དོན་དང་ ཐོད་རྒྱུལ་ཁྲི་ཚན། དགེ་རྒྱལ་ཁྲི་དང་ འཁྱེལ་ཤཱ་ཤ། དེ་ལས་ བརྟག་ཞིབ་འབད་ཀྱི་གི་ ཇོན་ས་གྲུབ་གོང་འཕེལ་གཏང་ཀྱི།
- **འགན་འཛིན་ཆུ།** གཞན་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ རང་གིས་ ཁྱག་ཀྱི་དང་ཏྲི་དཔྱད་ཀྱི་ཐོག་ལས་ ཤེས་ཡོན་དང་ཏིག་ཐུག་འཐོབ་ཀྱི།
- **གསར་གཏོད།** ཁ་ཚུལ་མ་འདྲཁ་ཚུལ་ལས་ འདས་པའི་ཐུང་ཏིམ་ཚུལ་གྱི་ འབྲུ་ཤུར་ལས་དང་ འཁྱེལ་ཤཱ་ཤ་ཡོད་ཚུལ་དང་ འབྲེལ་བ་བཟོ་ཀྱི་ རང་གི་ ཐུང་རབས་ཀྱི་གོ་རྟོགས་ཡར་བྱག་གཏང་ཀྱི།
- **འབྲེལ་གཏོགས།** ཐུང་རབས་ཤུ་ལྷོ་བ་གོང་འཕེལ་བཏང་ཀྱི་ བསམ་ཚུལ་དང་ ཁ་ཚུལ་མ་འདྲཁ་ཚུལ་གྱི་ ཤེས་ཡོན་དང་གོ་རྟོགས་ ཆུ་ལྷོད་གཏང་ཀྱི།

དགོངས་དོན་གཏོང་བ།

དགོངས་དོན་གཏོང་ཐོག་ཟེར་མི་འདི་ ཆོས་ཚན་ཀྱི་ ནང་དོན་དང་ གོ་བ་ལེན་དགོས་ཀྱི་བཏང་དང་ ཡང་ན་ ཆུ་ཆེ་བ་དང་གཏི་ཟབ་ཀྱི་ཐོག་ལས་ ཁ་གོ་དགོ་པའི་ ཆོས་ཚན་འདི་གི་བཤད་དོན་གཏོང་ཐོག་ཏིག་ལྟ་ཐུབ་ཀྱིན། ཐུང་རབས་ཀྱི་དགོངས་དོན་གཏོང་ཐོག་འདི་ ཐོ་གཞུང་བཀོད་ཏིས་དང་འཕྲིན་ཏེ་ བཀོད་ཡོད་པ་ཡིན།

©BCSEA 2026 ། ། །

ཇོས་ལེན་དང་རྒྱབ་སྐྱོར།

རྒྱལ་ཡོངས་ནང་ཇོས་ལེན།

འབྲུག་གི་སྲོག་གཅོད་ཆོས་རྒྱུགས་དང་བརྟག་ཞིབ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་ཚད་འདི། རྒྱལ་ཁྱིད་གནས་ཚད་དང་མཐུན་མཁན། བཟོ་བཀོད་འབར་ཡོད་པ་ཡས། ཤེས་ཡོན་ཚུ་གནས་ཚད་དང་སྤྱན་ཚད་ཅན་རྣམ། འཐོབ་ཚུགས་པ་བཟོས་མ་ཚད། ཤེས་ཚད་འདི་མཐར་འཁྱོལ་མི་ཚུ་ཡུ། རྒྱལ་ཡོངས་ནང་ཇོས་ལེན་ཡོད་པའི་ཤེས་ཚད་ཡག་ཁྱེར་སྦྱོང་ཡིན།

སློབ་དཔོན་ཀྱིས། འཐོབ་ཚུགས་པའི་མཐུན་རྐྱེན།

ཤེས་ཡོན་ཡན་རྒྱས་ཅན་འདི། ཕོ་གཞུང་དང་། སློབ་ཕྲོན། ཁྱབ་ཁྱུང་། དེ་ཡས། དབྱེ་ཞིས་ཚུ། ཇི་ལས་ཤེས་ཡིན།

འབྲུག་གི་སྲོག་གཅོད་ཆོས་རྒྱུགས་དང་བརྟག་ཞིབ་ཚོགས་ཀྱི་ཡས། དབྱེ་ཞིས་འབར་ཐབ་ཚུ། ཤུད་ཡིག་དང་ཡམ་ལྷོ་ལ་སློབ་ཕྲུང་ཆོས་ཚན་ཀྱི། དམིགས་གཏད་བཀྲེ་མི། ཁྱབ་ཁྱུང་གི་གྲྭ་འབྲས་ཚུ་དང་། མཐུན་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཇེས་གཏན་བཟོ་ལས་ཡིན། འདི་ཡུ་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ཁིད་རྟེན་ཡུ། སློབ་དཔོན་ཚུ་ཡུ། རྒྱུ་ཞིས་ཀྱི་ཡམ་ལྷོ་གས་ལ་རྟོག་རྟོ་དང་། དཔེ་ལྷོ་ཁོ་ཚས། དེ་ཡས། ཁྱད་ཅིག་གོང་འཕེལ་ཆུ། ཕྱི་ཀུ་ཅེ། རྒྱུ་ཞིས་ཚུ། ཆ་གནས་དང་། ཐོ་གཏན་ཅན། དེ་ཡས། ཏྲང་བདེན་ཀྱི། རྒྱུ་ཞིས་ཚུ། བཟོ་བཀོད་དང་། འཛིན་སྐྱོང་འབར་ཞི་ཡུ། ཡན་ཐོག་ཏོ། ཡོད་པ་ཡིན། འདི་བཟུམ་ཀྱི། ཇིམ་ལྷིག་འདི་ཞིས། ཁྱབ་ཁྱུང་གི་ལྟས་ཚད་འདི། ཕྱི་ལྷོ་ཕྱི་བཟོ་ལ་ཚད། ཆོས་རྒྱུགས་ཡུལ་མི་ཚུ། ཤེས་ཡོན་ནང་ཇིག་ཐོལ། དེ་ཡས། ཐོ་གོང་འཕེལ་བཏང་ཞི་ཞི། རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ལྟ་ཁ། ཁ་གོ་ཚུ་ཡས་ལ། ཇེས་ཀྱིན་བཟོ་ལ་ཡིན།

- **འཛིན་ཞི་ནང་། མཐུན་ཤེས་ཀྱི་ཀུ་ལྷིག།** ཤེ་ཞུ་ཁུང་བཀོད་ཇིས། ལས་འཛིན། ཏྲི་བའི་དཔེ་ཚན། སློབ་དཔོན་ཀྱི་ལམ་ལྷོ་ཀ།
- **ཁྱབ་ཁྱུང་ནང་། བསྐུར་ཞིབ་ཀྱི་མཚོ་ཆས།** དཔེ་ལྷོ་ཀ་ལན་ཏོ་ཞུ་ནང་། འདས་པའི་ཏྲི་བ། སློབ་ཡུན་གི་ཤེས་ཡོན་ནང་། ཁོ་ནས་ཀུན་བ། རྒྱལ་ཡོངས་འབར་ཞི་ཏོ་ཀ། དཔེ་ལྷོ་ཀ།
- **ཀུན་འབྲས་དབྱེ་ཏཱཥ་ནང་། ཤུན་ཁ།** སློབ་ལྷོ་ཀ་ཐབས་ལམ་ཀྱི། བརྟ་ཏོན་ལྷོ་ནི་ནང་། སློབ་ཡུན་གི་ཀུན་འབྲས་ཡར་ཏན་ཀྱང་ཞི་ཞི་ཏོ་ཀ། དཔེ་ཞིས་ལས། ཤེས་ཏོ་ཚས།

དབྱེ་ཞིབ་ཀྱི་ཁྱད་རིག་གོང་འཕེལ།

དབྱེ་ཞིབ་ཀྱི་བཀོད་ཚོགས་ཅིག་འབད་ཐུབ་ཡས། འབྲེལ་སྦྱོར་གྱའི་ཆོས་རྒྱུས་དང་བརྟག་ཞིབ་ཚོགས་ཤེས་གིས། གཙོ་བོ་དབྱེ་ཞིབ་དང་འབྲེལ་བའི་མཐས་རིག་གོང་འཕེལ་ཚུ། ཕྱི་རྒྱ་གི་ཡུ་དམིགས་གཏད་བསྐྱེད་པ་ཡིན། འདི་གིས། སྦྱོར་དགོས་དང། ཆོས་རྒྱུས་ཡིན་མི་ཚུ་ཡུ། གཤམ་འགོད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་དང། རིག་ཐོག་འཛིན་ཚུགས་པ་ཁེས་གཏན་བཟོ་ཐུབ་ཡིན།

- དབྱེ་ཞིབ་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དང། ཚད་གཞི་ཚུ། རྒྱ་གོ་གི
- དབྱེ་ཞིབ་ཀྱི་ཡམ་ཤེན་ཚུ། འཕྲོལ་བཤད་ཁོར་འཁྱུལ་མེད་པར་རྒྱབ་ཚུགས་གི་དང། གལ་གཞི་བཀོལ་ཚུགས་གི
- ཇི་བསྡུར་འབད་ཡོད་པའི་ཤེས་ཡོན་གོང་འཕེལ་ཀྱི་ཏོན་ལུ། བསམ་ཡན་བཀོད་གིའི་རིག་ཐོག་འཛིན་ཚུགས་གི
- དབྱེ་ཞིབ་ཀྱི་གནས་ཚད་དང། བྱ་རིམ་ཀྱི་འགྲུར་བ་ཚུ། དུས་མཐུན་ཤེ། བཞག་གི

ཐབས་ལམ་འདི་གི་ཐོག་ལས། འབྲེལ་གི་སྦྱོར་གྱའི་ཆོས་རྒྱུས་དང་བརྟག་ཞིབ་ཚོགས་ཤེ་གིས། ཤུད་ཚད་ཟུང་ཀྱི། དབྱེ་ཞིབ་དང། ཏང་བདེན། དེ་ལས། ཐོ་གཏན་ཟུང་ཚུ། ཡོད་ཁྱབ་ཟུང་ཤེ། ཡོད་ཀྱན་ཕྱི་ཁ་ཅིས་ཆར་ཡ། ཁྱད་འགན་ཟུང་ཀྱི། ཀུན་འབྲས་འཛིན་ཁ་ཅི་ལུ། ཆུ་བ་ཡོངས་འབད་ཡིན།

༢. དབྱེ་ཞིབ་ཐོ་གཞུང་གི་བཤད་ཤུན།

དམིགས་གཏད།

ཡོད་ཡུན་ཚུ་གིས། གོང་འཕེལ་གཏང་ཚུགས་པའི་དམིགས་ཡུལ་ཚུ་ཡིན།

- ཏང་གི་ཆུལ་ཁབ་ཀྱི། འདས་པའི་ཡོ་ཆུས་ཀྱིས་ཡུན་གྱི་པའི། མིང་ཁྲངས་ལུ་འགྲུར་ཀྱི
- འདས་པའི་བཟང་དན་ཀྱི་ཡོ་ཆུས་ཀས་ཤུན་ཤ། དཀ་ཀྱོ་དང་མ་འངེས་པའི། འཆར་གཞི་ཕྱིང་ཕྱིང་ཤ། བཟོ་ཀྱི
- ཤོད་ཕྱོད་ཆུལ་བ་གོང་མ་དང། ཡ་མཚན་ཚུ་གི། དཀའ་ལྡན་ལུ། ལྟ་ཁཊལ་ལུ། ཁཡ་ཏངས་དང། ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་དེ། བཀའ་ཏིན། བསམ་ཀྱི
- ཐུང་ཏབས་ཀྱི་བསམ་གཞི། དཔེར་ན། ཆུ་ཆྱེད་དང་འབྲས་བུ། འགྲུར་བ་དང་ཆུད་གནས། ཆ་འདྲ་བ་དང་ཁྱད་པར། གནད་དོན་ཐོ་ཚུ། དང་འཁྱོལ་ཁཊལ་ཚུ་གི་སྐོར་ལས། གོ་རྟོགས་ཤོམ་ཡོད་པ་བཟོ་ཀྱི

- བྱུང་བས་ཀྱི་རྒྱབ་རྟེན་མ་འདྲྭ་ཚུན་དང་། ཡོ་རྒྱས་རིག་པའི་མཐས་པ་ཚུན་གཅིས། ཡན་ལེན་འཐབ་མི་ཐབས་ཡམ་ཚུན་ལུ། ཇོས་ལེན་འབད་ནི།
- བྱུང་བས་ཀྱི་གནད་དོན་མ་འདྲྭ་ཚུན་དང་། དམིགས་བསལ་ཀྱི་གནད་དོན་ཚུན་གྱི། འགྲེལ་བཤད་རྒྱ་རྒྱབ་ཐབས་མ་འདྲྭ་ཚུན་གྱི་ཐབས་ཡམ་སྣ་ཆོགས་འཆོལ་ཞིབ་འབད་ནི།
- རང་དབང་ཅན་གྱི་མཉོ་བསམ།། གཏང་དོན་ཚུགས་ནི་དང་། གནད་དོན་ཚུན་གྱི་སྐོར་ཡས། ཤེས་རྟོགས་ཡོད་པའི་ཐོག་ཡས། ཐག་བཅད་ཚུགས་ནི།
- བྱུང་བས་དང་འབྲེལ་བའི། མཐོ་རིམ་ཤེས་ཡོན་ལས་སོགས་པའི་ཤེས་ཚད་ཀྱི། གལ་རྟེན་བརྟན་པོ་འཐོབ་ནི།

ནང་དོན་གཙུ་ལྷུན།

ཤེས་བྱའི་གནས།	སྦྱོབ་རིམ་ ཧ་ པའི་དོན་ཚན།	སྦྱོབ་རིམ་ ༡༠ པའི་དོན་ཚན།
༡. རྒྱལ་ཁབ་གོང་འཕེལ་ཀྱི་བྱུང་བས།	༡. ཆོས་གྲྭ་ཀྱི་བཤད་པ། ༢. རྒྱལ་ཁབ་རང་བཅན་གནས་ཚུལ། ༣. རྒྱལ་ཡོངས་དོ་རྟགས།	༡. རྒྱལ་ཁབ་གོང་འཕེལ་ཀྱི་འགྲུར་བ། (འབྲེལ་རྒྱལ་དང་པ་ཡས་ཀང་པ་ཚུན། ཀྱོ་མོན་ཅན་དུན་བགོད་པའི་ཡོངས། ཤེས་རིག་དར་ཚུལ།)
༢. ཕྱི་སྟོད་ཆགས་ཚུལ་ དང་ ཆོས་དང་ འབྲེལ་བའི་བྱུང་བས།	༡. དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བཤད་པ་དར་ཚུལ། (ཕྱོགས་རིན་པོ་ཆེ། ཁྱབས་རྡུང་རིན་པོ་ཆེ། ཐུབ་པས་བརྟན་པའི་ལྷན་གཅིག་པའི་སྐོར།)	༡. དབང་ཚད་ཕྱི་ཨར་ལེའུ། ༢. ལོག་བོན་རྒྱལ་བ་གོང་མའི་མཛད་བ།
༣. ནང་བཙུན་ཆགས་ ཚུལ་དང་ དབུ་ འཕྲིན་པ་ཀྱི་བྱུང་བས།	༡. བཤད་པ་ལ་དར་ཀྱི་ཡོ་རྒྱས། (འབྲེལ་པའི་བ་མ་གོང་མ་རྣམས་བོན་ཏེ་ཀདན་ས་ བཅོས་ཚུལ།)	༡. རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབུ་འཕྲིན་པ། (ལྷ་གྲྭ་ཀྱི་རིམ་ བྱོན།) ༢. མི་དབང་རིམ་བྱོན། ༣. དབུ་འཕྲིན་པ།

དབྱེ་ཞིབ་བཤད་ཚུལ།

སློབ་ཕྲུག་གི་འཚམ་ཤས་གསུམ་ཆ་བ། ཁེས་པར་རུ། ལེན་དགོས་ཀྱི།

ཆ་ཤས་དང་པ། (ཚོས་རྒྱུགས།)	ཆ་ཤས་གཉིས་པ། (ཚོས་རྒྱུགས།)
དཔེ་ཅིག་ ༡ པ། དུས་ཡུན་ཚུད་ཚོད་ ༡.༣༥ །	དཔེ་ཅིག་ ༢ པ། དུས་ཡུན་ཚུད་ཚོད་ ༡.༣༥ །
སྒྲུགས་ ༥༨ ། བཏུ་ཆ་ ༥༠ །	སྒྲུགས་ ༥༨ ། བཏུ་ཆ་ ༥༠ །
དཔེ་བའི་དབྱེ་ཞན།། ཡན་གཏམ་གཅིག་ཏུ། ཡན་ཐུང་། ཡན་ཚད་ཅན། ཡན་རིང་གི་དཔེ་ཚུལ་བཅོད་དང་གོས་ཁེན།	དཔེ་བའི་དབྱེ་ཞན།། ཡན་གཏམ་གཅིག་ཏུ། ཡན་ཐུང་། ཡན་ཚད་ཅན། ཡན་རིང་གི་དཔེ་ཚུལ་བཅོད་དང་གོས་ཁེན།
འབྲེལ་གྱི་སྨོན་གྱི་ཆོས་རྒྱུགས་དང། བརྟག་ཞིབ་ཚོགས་ཤེས་གྱི་ཁ། དབྱིབ་ཞིབ་འབད་ཀྱི།	འབྲེལ་གྱི་སྨོན་གྱི་ཆོས་རྒྱུགས་དང། བརྟག་ཞིབ་ཚོགས་ཤེས་གྱི་ཁ། དབྱིབ་ཞིབ་འབད་ཀྱི།

ཆ་ཤས་གསུམ་པ། (རང་ལྷོངས་སློབ་ཚན།)
སྒྲུགས་ ༣༠ །
ནང་འཚོད་དབྱེ་ཞིབ་འབད་ཀྱི་དང། འབྲེལ་གྱི་སྨོན་གྱི་ཆོས་རྒྱུགས་དང། བརྟག་ཞིབ་ཚོགས་ཤེས་གཙེ་དཔྱད་འབད་ཀྱི།
སྒྲུགས་ཀྱི་ཇི་ཚད་ཡོད་ཚད་ཆ་ཤས་ ༣༠% །

དབྱེ་ཞིབ་ཀྱི་ཡན་ཡོན།

༡. ཤེས་ཡོན་དང་ཞོ་ཟོགས།

- ཕྱི་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་དང། ནང་བཟུང་ཀྱི་ས་མེས་ཆེ་ཆགས་ཚུལ། རྒྱལ་གཞན་ཞོ་འཁལ་ཀྱི་འགྲུར་བ། ཚོས་ལྷོད་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་འཕྲོད། པའི་ཐུང་ཟབས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཚུལ། འཛོལ་བར་མེད་པར་ཕྱན་ནི་དང། རང་ལྷོ་བས་ཀྱིས་ཞོ་བ་ལེན་ཏེ། འགྲེལ་བཤད་རྒྱ་ཆུན་ཚུགས་པའི་རྒྱུམ་པ། འབྲི་སྒྲན་ཀྱི་ཐོག་ཡས། གས་ལ་ཏོག་ཏོ་ཤེ། བཏོན་ཚུགས་དགོ།།

༢. ཡན་ལAG།

- འད�་པའི་ཁམས་སྦྱོང་གི་རིས་ཡོན་དེད་དང་། ཐབས་ལྡན། གནས་ཐུན། ཁྱད་ཆོས་སྤྱང་། ཡང་ན། དེང་སང་གི་གནས་སྟངས་ཇོ་མའི་ དཀའ་འཚལ་བསལ་གྱི་རྒྱང་། གཡོག་བཀོལ་ཚུལ་གྱས་དགོ།

༣. དགེ་དཔྱད་དང་དགེ་ཞིག

- ཤོད་ཀྱི་ཐུང་འབས་ཚུ་དང་འབྲེལ་བའི་བརྡ་དོན་ཚུ་ལུ་ འཕྲེལ་ཨའུ་ཀྱི་ཚུལ་མ་འདབ་ལ་དང་ ཆུ་བ་རྒྱུན་དེ་མ་ཡིན་མེད། ལོ་ཆུས་ཀྱི་ བདེན་ཡོད་ཚུ་ཚུ་ དགེ་དཔྱད་དང་དགེ་ཞིག་འབད་དེ་ ཆུ་བ་ལྟེང་དང་ ཐུག་བསྡད་ཀྱི་ ཁེ་ཕན་ཀྱི་ ཐད་ཀར་ཡོད་ཀྱི།

གནས་རིམ་ ༤ པའི་ དགེ་ཞི་ཀྱི་ལས་དོན་དང་མཐུན་པའི་སྒྲིག་ཡིག་ཀྱི་ཡིད་ཚད།

དགེ་ཞིས་ཀྱི་ལས་དོན་འདི་ལུ་ བཀོ་བཀྲམ་འབད་ཡོད་པའི་ སྒྲིག་ཡིག་ཀྱི་ཡིད་ཚད་ཀྱི་ བཏུད་བསྡུས་ཚུ་གཤམ་གསལ་ཅན་ཡིན།

དགེ་ཞིས་ཀྱི་ལས་དོན།	སྒྲུབ་ཀྱི་ཡིད་ཚད།
༡ རིས་ཡོན་དང་བོ་རྟེན།	༣༣%
༢ ཡན་ལAG།	༣༠%
༣ དགེ་དཔྱད་དང་དགེ་ཞིག	༣༥%
ཡོངས་བསྡོམས།	༡༠༠%

དགེ་ཞིས་ཀྱི་ཆ་རྐས་དང་མཐུན་པའི་སྒྲིག་ཡིག་ཀྱི་ བཀོ་བཀྲམ།

དགེ་ཞིས་ཀྱི་ལས་དོན།	ཆ་རྐས་ཀྱི་སྒྲིག	ཐཆུ་ཆ% །	
	ཏི་ཧོ་ཀ་ ༡ པ།	ཏི་ཧོ་ཀ་ ༢ པ།	རང་ལྷོངས་སློབ་ཚན།
༡. རིས་ཡོན་དང་བོ་རྟེན།	༣༠%	༣༠%	༥༠%
༢. ཡན་ལAG།	༣༠%	༣༠%	༢༤%
༣. དགེ་དཔྱད་དང་དགེ་ཞིག	༥༠%	༥༠%	༣༤%
ཡོངས་བསྡོམས།	༡༠༠%	༡༠༠%	༡༠༠%

གནས་རིམ་གྱི་འབྲེལ་ཚད།

གནས་རིམ་འབྲེལ་ཚད།ཚུ་ དེམོགས་བསལ་གྱི་གནས་རིམ་འཛིན་མི་ ཏོ་རྒྱང་ཚུ་ཡུ་ ཤེས་བསྟེན་པའི་ གྲུབ་འབྲས་ཀྱི་གནས་ཚད།ཚུ་ གསལ་ བཀོད།འབད།ཀྱིའི་ཏོན།ཡུ་ཙམ།། དེ།ཚུ་གིས་ གནས་རིམ་ ༣།དང་ ཀ་ ༤ དེ།ཡས་ ཧ་ཚུ་ནང་ འཛིན་དགོ་པའི་ སྨོན་ལྷོང་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ ལྷིར་བཅང་ནི་བརྡ་ཡིག་ཙམ་ཙམ།། འགྲེལ་ཚད།ཚུ་ སྤྱན་གས་བྱིན་ཐབས་ཀྱི་ཡམ་ཡིག་ཀྱི་ཤེས་ཤེས་ཡས་ སྨོན་ཚན་འདི་གི་ནང་ཏོན།དང་ དབྱེ་ཁོད་ཀྱི་དེམོགས་ཡུལ་ དེ།ཡས་ ལྷོར་ལུ་ཚུ་ གནས་ཤེར་ཀ་ཅི་བཟུམ་ཡུ་ཀཱ་ཁ་ནས་ཤེ་ བཟློག་ཤེས་ཡོད་པ་ཙམ།ཀའི་ ཐུགས་ཏོན།ཚུ་དང་འཕྲིལ་ ཏེ་ ཀོ་བ་ཡེན།དགོ།། དེ།ཚུ་ཡང་ སྨོན་དགོས་ནན།དང་ ཆོས་ཐུགས་ཡེན།ཆི་ཚུ་ཀཱ་ཁ་ སྨོན་རིམ་འེ་ཅེ་བཤད།ཀྱི་ ཤེས་ཡོན།ཀྱི་གནས་ཚད།ཚུ་ ཇ་ ཀོ་ཚུ་གས་པ་བཟོ་ཀི་དང་ ལྟ་ཀི་ཚད།ཀ་ཤད་ཀ་ཁ་ཟོ་ཀ་ལུ་ ཆུ་ཤོར་ཀྱིར་ འབད།ཀྱིའི་ཏོན།ཡུ་ བཟོ་བཀོད།འབད།ཡོད།པ་ཙམ།།

ཀནས་རིམ།	ཤེས་ཡོན།ཀྱི་ཏོ་རྟོགས།	ལན།ལེན།།	དགེ་དགེ་སྦྱོར་དང་དགེ་ཁོལ།
༣	ཐུང་ཟབས་ཀྱི་ཁུངས་དོན།དང་འབྲེལ་བའི་གནད།དོན།ཚུ་ འཛོམ་པ་བ་མེད་པར་བྱེད།ཀྱི་ འཕྲིལ་བ་འབད།ཚུགས་པའི་ཐབ་ རང་ཤེས་ཀྱིས་ ཀོ་བ་ ཡེན།ཏེ་ འགྲེལ་ཚད།ཀ་ ཐ་ནས་ལ་ཤ་ ཆུ་ཤོར་ཚུགས།	ཀའི་པའི་ཁྱམས་ཆྱོར་ཀྱི་ཤེས་ཡོན།དང་ ཐབས་ཐུགས་ ཁ་ཤེ་ཚུ་ ནེ་ཟང་གི་ཁུངས་ཤེར་ཏོ་མ་ཚུ་ནང་ ཁ་ནས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ ཏོ་ཙ་ཡིན།ཡིན། ཡོ་ཆུས་ཀྱི་བདེན།ཕྱོགས་དབྱེ་བ་ ཤྱིས་ཏེ་ ཆུ་ཁ་ལྷུས།དང་ ཕྱིན་བྱེད་ཡང་ཏན་ ཚད།ལྟར་ཚུགས།	ཤོད།ཀྱི་ཐུང་ཟབ་ཚུ་དང་འབྲེལ་བའི་བརྡ་དོན།ཚུ་ དགེ་དགེ་སྦྱོར་དང་དགེ་ཁོལ། མཐོ་ཤ་ཤྱི།འབད།དེ་ འགྲེལ་ཚད།ཀ་ཆུ་ཚུལ་མ་འདྲ་ཁ་ དཀྱི་ཏོ། ཏོ་མ་ཡིན།ཡིན། ཡོ་ཆུས་ཀྱི་བདེན།ཕྱོགས་དགེ་ཁོལ། ཤྱིས་ཏེ་ ཆུ་ཁ་ལྷུས།དང་ ཕྱིན་བྱེད་ཡང་ཏན་ ཚད།ལྟར་ཚུགས།ཚ།
ཀ	ཐུང་ཟབས་ཀྱི་ཁུངས་དོན།དང་འབྲེལ་བའི་གནད།དོན།ཚུ་ ཆ་ཤས་འཛོམ་ བ་མེད་ཡང་ཏན།ཏེ་ འགྲེལ་ཚད། འབད།ཚུགས་པའི་ཐབ་ ཤེ་ ཤྱོས་ཀྱིས་ཀོ་བ་ཆ་ཤས་ཅིག་ ཡེན།ཏེ་ འགྲེལ་ཚད།ཀ་ ཆུ་ཚུགས།།	ཀའི་ཁ་ཤས་ཀ་ཆ་ཤས་ཆ་ཤ་ ཡོན།དང་ ཐབས་ཐུགས་ ཀ་ཁ་ ཐ་ཚ་ལྷ་ ཡང་ཏ་ ནེ་ཟང་གི་ཁུངས་ཤེར་ཏོ་མ་ཚུ་ ནང་ ལན།ལེན།ཆ་ཤས་འཐབ་ ཚུགས།།	ཤོད།ཀྱི་ཐུང་ཟབ་ཚུ་དང་འབྲེལ་བའི་བརྡ་དོན།ཚུ་ ཆ་ཤས་འཛོམ་ བ་མེད་ཡང་ཏ་ འགྲེལ་ཚད།ཀ་ཆུ་ཚུལ་མ་འདྲ་ཁ་ དཀྱི་ཏོ། ཏོ་མ་ཡིན།ཡིན། ཡོ་ཆུས་ཀྱི་བདེན།ཕྱོགས་དགེ་ཁོལ། ཤྱིས་ཏེ་ ཆུ་ཁ་ལྷུས།དང་ ཕྱིན་བྱེད་ཆ་ཤས་ ཀ་ ཚད།ལྟར་ཚུགས།།

ཆ	བྱང་རབས་ཀྱི་གཞུང་དོན་དུ་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་ཚུ། དེ་གལ་པར། བྱན་ཏེ། འབྲི་སྒྲབ་འབད་ཚུགས་པའི་བར། གོ་བ་ལྷིར་བཏང་ཨེ་ལེན་ཏེ། འགྲེལ་ཤཱུན་ཏུ་ཆུབ་ཚུགས།	འདས་པའི་ཉམས་མྱོང་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་དང་། ཐབས་བྱས། གཞི་ཚ་ཚུ། འཛིན་སྟང། ཡང་ན། དེང་སང་གི་གནས་རྟེས་དོ་མ་ཚུ། ནང་། དེ་ལར། ཁག་ལེན། འཐབ་ཚུགས།	སྔོན་གྱི་བྱང་རབ་ཚུ་དང་འབྲེལ་བའི་བརྡ་དོན་ཚུ། དབྱེ་དཔྱད་དང་དབྱེ་ཞིབ། ལྷིར་བཏང་ཨེ་ལེན། འགྲེལ་ཤཱུན་ཏུ། འགྲེལ་ཤཱུན་ཆ་འདྲཱུ་ལ་ཁ། ཆུ་ཤ་རྒྱ་ཁ་ཡིན་ལེན། ཡོ་ཆྱས་ཀྱི་བདེན་ཕྱོགས་དང་ཕྱི་ཤ་ལྷིར་ཏེ། ཆུ་ཤ་ཁྲོལ་ལ་དང་། ཕྱི་བྱེད་ལྷིར་བཏང་ཨེ། བཀོད་ཚུགས།
ཇ	བྱང་རབས་ཀྱི་གཞུང་དོན་དུ་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་ཚུ། ཨ་ཐོ་རེ། འཛོལ་བ་མེད་པར་བྱན་ཏེ། འབྲི་སྒྲབ་འབད་ཚུགས་པའི་བར། གོ་བ་ཚུལ་ཅམ་རེ་ལེན་ཏེ། འགྲེལ་ཤཱུན་ཏུ་ཆུབ་ཚུགས།	འདས་པའི་ཉམས་མྱོང་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་དང་། ཐབས་བྱས། གཞི་ཚ་ཚུ། འཛིན་སྟང། ཡང་ན། དེང་སང་གི་གནས་རྟེས་དོ་མ་ཚུ། ནང་། ཨ་ཐོ་རེ། ཁག་ལེན། འཐབ་ཚུགས།	སྔོན་གྱི་བྱང་རབ་ཚུ་དང་འབྲེལ་བའི་བརྡ་དོན་ཚུ། དབྱེ་དཔྱད་དང་དབྱེ་ཞིབ། ཨ་ཐོ་རེ་འབད་དེ། འགྲེལ་ཤཱུན་ཏུ་ཆུབ་ཚུགས་པ་འདྲཱུ་ལ་ཁ། ཆུ་ཤ་ཁྲོལ་ལ་དང་། ཕྱི་བྱེད་ཚུལ་ཅམ་རེ། བཀོད་ཚུགས།

༣. ཆོས་ཚན་གྱི་ནང་དོན་བ་གས་ལ།

སྒོ་བ་རིམ་ ཧ་ པའི་ ནང་དོན།

ཐ་གཞུང་གི་གནས་ལུང་གོང་ཡུ་བཀོད་ཡོད་མི་ཚུ་གི་ རྒས་མཐུན་དང་བ་གས་ལ་ཚུ། སྒོ་བ་གླེ་ཐ་གཞུང་ཀྱེ་བ་གིས་བཟོ་ཡོད་པའི་ ཐ་གཞུང་གི་ བཀོད་རིས་ནང་གཟིགས་དགོ།

སྒོ་བ་རིམ་ ༡༠ པའི་ ནང་དོན།

ཐ་གཞུང་གི་གནས་ལུང་གོང་ཡུ་བཀོད་ཡོད་མི་ཚུ་གི་ རྒས་མཐུན་དང་བ་གས་ལ་ཚུ། སྒོ་བ་གླེ་ཐ་གཞུང་ཀྱེ་བ་གིས་བཟོ་ཡོད་པའི་ ཐ་གཞུང་གི་ བཀོད་རིས་ནང་གཟིགས་དགོ།

༩. དབྱེ་ཞིབ་ཀྱི་ཚན་རིག་གི་སྐབས།

འོག་གི་ཐིག་ཁྱམ་འདི་ ཏི་རོག་གཅིག་ཆ་འདི་རྣམ་ཡུལ་ཙམ།

ཆོས་རྒྱུགས། དུས་ཡུན། ཆུ་ཚོད། ༡.༣༥ །				
ཏི་བའི་རྒྱ་ཚད།	ཏི་བའི་ཀུངས་གཅིག	སྐྱགས།	ཡོངས་བསྡོམས།	ཁས་དེན།
ཀ-གདམ་གཅིག	༩	༩×༡=༩	༩	རིས་ཡོན་དང་། གོ་རྟོགས།
ཁ-ཁན་ཐུང་།	༩	༩×༢=༡	༡	རིས་ཡོན་དང་གོ་རྟོགས།
ག-ཁན་ཚད་ཅིག	༣	༣×༩=༢༧	༢༧	ཁག་ཁེན།
ང-ཁན་རིང་།	༣	༣×༡=༣༩	༣༩	དབྱེ་དཔྱད་དང་ དབྱེ་ཞིབ།
བསྡོམས།	༢༩		༩༡	
བཀོད་ཚོགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུགས་སྐབས་ ལྷོ་བ་རིམ་ ༤ པའི་ ནང་དེན་ཁས་ ཁྱེད་མཐའ་བརྒྱ་ཆ་ ༣༥-༣༠ ཚུན་ བཀོད་དགོ།				
དབྱེ་ཞིབ་འབད་མི་ འབྲུག་གི་སློབ་གྲྭའི་ཆོས་རྒྱུགས་དང་ བརྟག་ཞིབ་ཚོགས་སྡེ།				
སྐྱགས་ཀྱི་ཇི་ཚད། བརྒྱ་ཆ་ ༥༠ །				

ཏི་རོག་དང་པའི་ཐ་གས།

སྐྱགས་ ༩༡ །

དུས་ཡུན། ཆུ་ཚོད། ༡.༣༥ །

ཏི་རོག་འདི་ནང་ འོག་ཡུ་བཀོད་ཡོད་པ་བཟུམ་ ཏི་བ་སྡེ་ཚན་བཞི་ཁ་བཀོད་གི

སྡེ་ཚན་ཀ་ནང་ ཁན་གདམ་ཐ་ཅིག་ཀྱི་ཏི་བ་ ༩ བཀོད་གི་དང་ ཏི་བ་རེ་རེ་ཡུ་ སྐྱགས་ ༡ རེ་དང་ ཡོངས་བསྡོམས་སྐྱགས་ ༩ ། དེ

གིས་ གཏོ་བོ་ཆོས་ཚན་ཨང་ལོའི་དབྱེ་ཞིབ་ཀྱི་ཁས་དེན་ རིས་ཡོན་དང་གོ་རྟོགས་ཚུ་དབྱེ་ཞིབ་འབད་དགོ་པ་ཡིན།

སྡེ་ཚན་ཐ་ནང་ ཁན་ཐུང་གི་ཏི་བ་ ༩ བཀོད་གི། ཏི་བ་རེ་རེ་ཡུ་ སྐྱགས་ ༢ རེ་ཕྱིན་གི་ཡིན། ཡོངས་བསྡོམས་ སྐྱགས་ ༡ ཡིན། དེ

གིས་ གཏོ་བོ་ཆོས་ཚན་ཨང་ལོའི་དབྱེ་ཞིབ་ཀྱི་ཁས་དེན་ རིས་ཡོན་དང་གོ་རྟོགས་ཚུ་དབྱེ་ཞིབ་འབད་དགོ་པ་ཡིན།

སྒེ་ཚན་གཅིག་དང་ ཡན་ཚད་ཆུང་ཀྱི་རྒྱ་བ་ ༣ བཅོད་དེ་གྱི་ རྒྱ་བར་ཡེ་ཡུ་ སྐྱེགས་ ༥ ། ཡོངས་བསྡོམས་སྐྱེགས་ ༡༢ ། དེ་གིས་གཙོ་བོ་དེ་བྱ་ཞིས་ཀྱི་ཡས་དོན་ ཡག་ལེན་དུ་བྱ་ཞིས་ཉམས་དེགས་ལེན།

སྒེ་ཚན་ངང་ཡན་རིང་གི་རྒྱ་བ་ ༣ བཅོད་དེ་གྱི་ རྒྱ་བ་ ཡེ་ཡེ་ཡུ་ སྐྱེགས་ ༤ ཡོངས་བསྡོམས་ སྐྱེགས་ ༣༥ ། དེ་གིས་ གཙོ་བོས་ དྲྭ་དཔྱད་དང་དྲྭ་ཞིས་ཀྱི་ཡས་དོན་ཚུ་ དྲྭ་ཞིས་ཉམས་ལེན།

ཡན་གདམ་ཁ་དང་ ཡན་ཐུང་གི་རྒྱ་བ། ཡན་ཚད་ཆུང་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཚུ་ཡི་ གདམ་ཁ་མེད་ཡར་ གཡས་གི་ཡན་ཕྱི་དགོ། ཡན་རིང་གི་ རྒྱ་བ་ ༣ ཡས་ ༢ གདམ་ཁ་ཀུན་སྡེ་ སྐྱེགས་ ༡༦ གི་ཡན་ ཕྱི་དགོ།

རྒྱ་ཞོག་དང་པའི་ཡོངས་བསྡོམས་ཀྱི་ སྐྱེགས་ ཆ༠ ཙམ་མ་ཡས་ ཡང་བསྐྱར་བརྒྱ་ཆ་ ཆ༠ ནང་ ཡཁ་མི་དགོ།

སྨོན་རིམ་ ༡༠ པའི་ཆོས་རྒྱུགས་ནང་ རྒྱ་ཀུང་མཐའ་བརྒྱ་ཆ་ ༢༥-༣༠ གི་བར་ན་ སྨོན་རིམ་ ཉ་ པའི་ནང་དེན་ཡུ་ གཞི་བཞག་ཡོ་ བཅོད་དགོ་པ་ཙམ།

རྒྱ་ཞོག་གཉིས་པའི་ཐ་གས་ལ།

སྐྱེགས་ ཆ་ །

དུས་ཡུན། ཆུ་ཚོད་ ༡.༣༥ །

རྒྱ་ཞོག་འདི་ནང་ ཏོག་ཡུ་བཅོད་ཡོངས་བཟུམ་ རྒྱ་ཡེ་ཆོས་བཞི་ལྷ་བཅོད་ཀྱི།

ཡེ་ཆོས་ཀ་ནང་ ཡན་གདམ་ཁ་ཆུང་ཀྱི་རྒྱ་བ་ ཉ་ བཅོད་ཀྱི་དང་ རྒྱ་ཡེ་ཡེ་ཡུ་ སྐྱེགས་ ༧ ཡེ་དང་ ཡོངས་བསྡོམས་སྐྱེགས་ ཉ ། དེ་ གིས་ གཙོ་བོ་ཆོས་ཆོས་ཀུར་ལོངས་ཀྱི་དྲྭ་ཞིས་ཀྱི་ཡས་དོན་ ཤེས་ཡོན་དང་གོ་རྟོགས་ཚུ་དྲྭ་ཞིས་ཉམས་ལེན།

ཡེ་ཆོས་ཁ་ནང་ ཡན་ཐུང་གི་རྒྱ་བ་ ཉ་ བཅོད་ཀྱི་ རྒྱ་ཡེ་ཡེ་ཡུ་ སྐྱེགས་ ༣ ཡེ་ཕྱི་ཀ་ཀྱི་ཡིན། ཡོངས་བསྡོམས་ སྐྱེགས་ ༤ ཡིན། དེ་ གིས་ གཙོ་བོ་ཆོས་ཆོས་ཀུར་ལོངས་ཀྱི་དྲྭ་ཞིས་ཀྱི་ཡས་དོན་ ཤེས་ཡོན་དང་གོ་རྟོགས་ཚུ་དྲྭ་ཞིས་ཉམས་ལེན།

ཡེ་ཆོས་གཅིག་ནང་ ཡན་ཚད་ཆུང་ཀྱི་རྒྱ་བ་ ༣ བཅོད་ཀྱི་ རྒྱ་ཡེ་ཡེ་ཡུ་ སྐྱེགས་ ཉ ། ཡོངས་བསྡོམས་སྐྱེགས་ ༡༢ ། དེ་གིས་གཙོ་བོ་དྲྭ་ཞིས་ཀྱི་ཡས་དོན་ ཡག་ལེན་དུ་བྱ་ཞིས་ཉམས་ལེན།

རྒྱ་ཚན་དང་རྩང་ ཡན་རིང་གི་ཏི་བ་ ༣ བཞི་དུ་གྱི་ ཏི་བ་ རེ་རེ་ཡུ་ སྐྱེགས་ ༥ ཡོངས་བསྡོམས་ སྐྱེགས་ ༢༩ ། དེ་གིས་ གཙོ་བོར་ ཏྲི་ཏྲ་ཡུ་དང་ཏྲི་ཏྲ་ཀྱི་ལས་དོན་ཚུ་ ཏྲི་ཏྲ་ཀྱི་འབར་དགོས་ཡོད།

ཡན་གདམ་ཁ་དང་ ཡན་ཐུང་གི་ཏི་བ། ཡན་ཚད་ཆུ་ཀྱི་ཏི་བ་ཚུ་ཡུ་ གདམ་ཁ་ཆེ་ཡན་ཁར་ གཅིག་ལན་བྱེད་དགོ།། ཡན་རིང་གི་ ཏི་བ་ ༣ ལས་ ༢ གདམ་ཁ་རྒྱབ་ཀྱི་ སྐྱེགས་ ༡༦ གི་ལན་ བྱེད་དགོ།།

ཏི་ཀོག་དང་པའི་ཡོངས་བསྡོམས་ཀྱི་ སྐྱེགས་ ༥༠ ཙེའུ་ལ་ལས་ ཡང་བསྐྱར་བརྒྱ་ཆ་ ༥༠ ནང་ ཡཱ་མི་དགོ།།

སྨོན་རིམ་ ༡༠ པའི་ཆོས་རྒྱུགས་ནང་ ཏི་བ་ཉུང་མཐའ་བརྒྱ་ཆ་ ༢༥-༣༠ གི་བར་ན་ སྨོན་རིམ་ ཀ་ པའི་ནང་དེན་ཡུ་ གཞི་བཞག་ཀྱི་ བཞི་དང་དགོས་ཙམ།

ཆ་ཤས་གཟུམ་པ། ཟང་ཟྱོང་སྨོན་ཚན།

སྐྱེགས་ ༣༠ །

སྨོན་གྲྭ་ནང་འགོད་དུ་བྱེ་ཁིག་འབར་ཀི་དང་ འབྲུག་གི་ཆོས་རྒྱུགས་དང་ བརྟག་ཁིག་ཆོགས་ཀྱི་གིས་ བདེན་དཔྱད་འབར་དེ་ མཐའ་དཔྱད་ སྐྱེགས་ཀྱི་ གྲངས་གཟུ་བཏུགས་ཀི་ཡིན།

དཔྱི་ཁིག་ཀྱི་ཆ་ཤས་ ༣ པ་ སྨོན་ཚན་ཟྱོང་ལུ་འདི་ དཔྱི་ཁིག་ཀྱི་ལས་དོན་ཚུ་ ཤེས་ཡོན་དང་ཁོ་རྩོད་གས། ཡག་ལེན། དཔྱི་དཔྱད་དང་དཔྱི་ཁིག་ གཅིས་ཡུ་ ཁ་ཁི་བཞག་ཀྱི་ དཔྱི་ཁིག་ཀྱི་ཟྱོང་ལུ་བཟོ་དགོ།། སྨོན་ཕྱག་ཚུ་གིས་ སྨོན་དགོས་ཁྱེད་ཀྱིས་ ཐུང་ཁབས་ཀྱི་དོན་ཚན་ ནང་ཁུང་གཅིག་ ཡུ་ཁ་ཁི་བཞག་ཀྱི་ དཔྱི་ཁིག་ཀྱི་ཟྱོང་ལུ་བཟོ་དགོ།། ཡོངས་ཁ་ཕས་ཀྱི་དོན་ཚན་ ནང་ཁུང་ཁ་ཕྱིག་ ཡུ་ཁ་ཁི་བཞག་ཀྱི་ བཟོ་ཡོད་པའི་ ཡས་འགྲལ་ཁ་ཕྱིག་འབར་དགོས་ཡོད།། ཡས་འགྲལ་འདི་གིས་ སྨོན་ཕྱག་ཚུ་ ཐུ་ཁ་ཁུལ་ཀི་དཔལ་ཡོན་ ཡུལ་དང་བསྟན་པའི་ ཤེས་ཡོན་དང་རིག་ཐུབ་ཁོད་ཡོད་ཀ་ ཁས་ལེན་ཟྱོན་འབར་བཞྱེ་དགོས་མ་ཚད་ ཁ་ཤུང་དེན་ཡུ་ ཤེས་ཡོན་དང་ གོ་རྩོད་གས། དཔྱི་དཔྱད་ དཔྱི་ཁིག་ཚུ་ བརྟག་ཁིག་འབར་ཀི་ཁི་ལྟ་ཚུ་ཡང་ ཚུ་དེ་དགོས་ཡོད།།

ཡས་འགྲལ་འདི་ཁི་དོན་ཡུ་ སྨོན་ཕྱག་ཚུ་གིས་ བདེན་ཕྱག་ ༢ ལས་ ༣ ཚུན་ཁྱི་རྒས་ཡུན་ཕྱིན་དགོས་དང་ དེ་ཡང་ ཚུ་ཚོ་ ༡༠ ལས་ ༡༥ ཁྱི་ཚོས་རྒྱབ་དགོས་ཡོད།། རྒས་ཡུན་འདི་ཁི་རིང་ཡུ་ སྨོན་ཟྱོན་པའི་ལམ་ཟྱོན་དང་འཕྲོལ་ཏེ་ སྨོན་ཕྱག་ཚུ་གིས་ ནང་ཡུ་ཐོབ་ཡོད་པའི

རྒྱུ་ཚན་གྱི་ཐོག་ཏུ། འཚོལ་ཞིབ་འབད་ཀྱི་དང་། དབྱེ་བ་དཔྱད་ཀྱི། ཟིན་བྲིས་བཏབ་ཀྱི། མཐའ་དཔྱད་བྱེ་དགོས་ཡོད། ཡས་འགྲུལ་འདྲི་ཏུ་བགོ་བཀྲམ་འབད་ཡོད་པའི་ཡོངས་བསྡོམས་ཀྱི་སྒྲུགས་ཡས། བརྒྱ་ཆ་ ༣༠ ཏུ། ཕབས་ཏེ། མཐའ་དཔྱད་ཀྱི་སྒྲུགས་ཀྱི། གཞས་ཐུ་བཏུགས་ཡིན། ཡས་འགྲུལ་འདྲི། སྨོན་ལུགས་ཀ་ར་ཏུ་ཅོག་ར་གཅིག་པ་ཁྱེ་ཡོད་པའི་ཕར། དབྱེ་ཞིབ་འབད་ཐབས་ཡང། གཅིག་མཚུངས་ཁྱེ། དགོ།

གྲུབ་འབྲས་ཀྱི་གནས་རིམ་གཅིག་རེད། དབྱེ་ཞིབ་ཀྱི་ཚད་གཞི་དང་འཕྲིན་ཏེ། གྲུབ་ཐབས་ཏུ། སྨོན་ལུགས་གཞི་ཁམས་དབང་དང་འཕྲིན་ཏེ། ཤྱོང་ལྡན་ཁ་ཡང་ཁམ་ཁྱེ་དགོས་མ་ཚད། ཡས་འགྲུལ་ཀ་ར་ཏུ་ཅོག་ར། ནུབ་ཁ་ཕ་དང་འཕྲིན་ཏེ། འབད་ཀྱི་ཞི་ཞོ་སྒྲུབས་བཟོ་དགོ།

སྨོན་ཚན་གྱི་ཡས་འགྲུལ་འདྲི། ཁ་ཏན་འཕེལ་བཟོ་ཡོད་པའི། ཚད་ཀྱི་དང་འཕྲིན་ཏེ། དབྱེ་ཞིས་ཀྱི་རང་དོན་གྱི་ལྟེ་ཚད་ཚུ། དབྱེ་ཞིས་འབད་ཀྱི་ཡིན། སྨོན་ལུགས་ཚུ་ཞིས། སྨོན་ཚན་ཤྱོང་ལྡན་གྱི། ཤས་ཆོད་ཚུ་ཡང། ཡོངས་བསྡོམས་ཀྱི་བརྒྱ་ཆའི་ཉིད་ཚད་དང་འཕྲིན་ཏེ། ཁ་ཏན་འབེན་བཟོ་དགོ། (བརྒྱ་ཆ་ ༣༠ །)

སྨོན་ཚན་གྱི་ཡས་འགྲུལ་ཀྱིས། ཁ་ཤས་ཁས་ལར་དབྱེ་ཞིས་ཀྱི་ཚད་ཁ་ཞི་ཁ་ཤས་ཚུ་ལུ། ཁྱབ་ཚུགས་པ་ཁྱེ། བཟོ་དགོ།

དབྱེ་ཞིས་ཀྱི་ཚད་ཁ་ཞི།	སྒྲུགས་ཀྱི་བཞི་བཅའ།
༡. ཤེས་ཡོན་དང་དགོ་ཟོགས།	༡༣
༢. ཡན་ལེན།	༥
༣. དབྱེ་དཔྱད་དང་དབྱེ་ཞིས།	༥

སྨོན་ཚན་ཤྱོང་ལྡན་གྱི་ཡམ་ཟོད།

ཤྱོང་ལྡན་གྱི་རང་བཞིན།

སྨོན་ཚན་ཤྱོང་ལྡན་འདི། སྒྲུགས་ ༣༠ འབད་མི་ ཡས་འགྲུལ་གཅིག་དགོས་ཡིན། ཤྱོང་ལྡན་འདི་གིས། སྨོན་ལུགས་ཚུ་ལུ། ཐུང་རབས་ཀྱི་ནང་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ ཤེས་ཡོན་དང་དགོ་ཟོགས། དབྱེ་དཔྱད་དང་། དབྱེ་ཞིས་ཀྱི་འཛིན་ཐབས་ཟོད་ཚུགས་པའི་གོ་སྒྲབས་ཕྱིན་དགོ།

བོད་འབབས་ཡོད་པའི་གྲོས་འཆར་གྱི་ཁས་འགྲུལ།

༡. བྱང་རྩམས་དང་འབྲེལ་བའི་ས་གནས།

- ས་གནས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་དང་དེན་དགོས་ཀ་ཡུ་ ཀུན་ས་ཆེན་ལྷན་པའི་ཡོ་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་རིམ།
- ཁམ་སྦྲོལ། མི་ཤེ། ཡང་ན་ ཁྱབ་གྲོད་ཀྱི་གལ་གནད།

༢. ཀུ་ཨང་དང་ ཐོ་ཡིག

- ཀུ་ཨང་དང་ ཐོ་ཡིག་ཞབས་ཏེང་གཤང་མི།
- ཉམས་བཅོས་དང་ རྒྱ་བསྐྱེད་གཏེ་ལྷ་ ཀབད་ཡོད་གཏ།
- དུས་ཚོད་ཀྱི་ནང་ ཨཥ་ལྷོ། ཏེ་ཁས་ ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་ བྱ་སྒོ།

༣. བྱང་རྩམས་ནང་ཚུད་པའི་ མི་ཤུ་གལ་ཆེན།

- མི་ཤུ་རང་གི་ཡོ་རྒྱས། ཆུ་དུས། ཀེས་ཅིག། ཀེས་ཡོད་ནང་ཉམས་ལྷོད།
- ཨཥ་ཀ་ཚང་གི་ཡོ་རྒྱས། ཨ་མེས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ། བཟང་ཚང་གི་ཤུགས་རྒྱུ།
- ཕྱག་ཏེས་ནང་ བྱེད་ཏེས།

༤. ཡོ་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཅིམ།

- བྱང་ཅིམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཡོ་ཚོགས་ཀྱི་ གོ་ཅིམ།
- བཅའ་མར་གཏོ་གས་མི་གཙོ་བོ་དང་ དེ་ཚུ་གི་འགན་ཁུར།
- རྒྱ་རྒྱེ་ནང་ མི་ཤེ་ནང་ ཁམ་ལྷོ་ལ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱག་ཏེས།

༥. རྒྱམ་ཐར་དང་རྟོག་ཞིན།

- ཏན་ཐོའི་ནང་བཀོད་པའི་བྱང་ཅིམ་གྱི་དུས་ཚོད།
- ཐོམ་པ་ཡོའི་མི་ཚེའི་སྐབས་དེན། མི་སྣེར་གྱི་ཉམས་ལྷོད་དང་བཟང་ཚང་གི་རྒྱབ་ཁུངས།
- མི་ཤེ་ནང་ ཁམ་ལྷོ་ མི་ཤེ་གོང་འཕེལ་གྱི་འགྲུར་བ་ཚུ་ ཇ་གོ་ཐབས་ཀྱི་ བྱང་རྩམས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་ ཡན་འདེབས།

དབྱེ་ཞིས་ཀྱི་ཚད་གཞི།

- སྐྱེས་ཀྱི་ཡམ་ཤེན་དང་ཚད་གཞི་དང་འཕྲིན་ཏེ། སྐྱེས་བྱིན་གྱི་མ་གཏོགས། སྐྱེས་བཏོག་གི་ཝི་ཧོ།
- སྨོན་ལྷན་ཚུ་གི། སྨོན་ཚན་ཤྭོང་ལྟ་འདི། སྨོན་ལྷ་ནང་འཚོད་ཡུ་དབྱེ་ཞིས་འབད་གི་དང་། འབྲེལ་ཆོས་རྒྱུགས་དང་བརྟག་ཞིས་ཆོགས་ཤེ། གིས། དབྱེ་ཞིས་ཀྱི་དབྱེ་ཚད་ཡུ་གི་བཞག་ཤེ། བསྒྲུར་ཞིས་གི་ཙེཏྲ། དབྱེ་ཞིས་འབད་ཐབས་དང་། བསྒྲུར་ཞིས་ཀྱི་ཡམ་ཡུགས་འདི། ཡོ་བསྟར་བཞིན་དུ། གཏེག་མཚུངས་ཤེས་པ། བཞག་དེ་གོ་པ་ཙེཏྲ།

ཚད་གཞི།	ཁྱད་འཕགས། (૧૦-૧૨)	རྒན། (૯-૯)	འབྲིང་། (૮-૬)	མཐའ། (૭-૩)
ཤེས་ཡོན་དང་གོ་རྟོགས།	གོ་བ་རང་རྟོགས་ཀྱིས་ཡེན་ཏེ། འགྲེལ་བཤད་འཛིན་བར་མེད་པར། འབྲི་སྒྲ་འབད་ཚུགས།	གོ་བ་རང་རྟོགས་ཀྱིས་ཡེན་ཏེ། འགྲེལ་བཤད་ཙཱ་ཏི་འཛིན་ཏེ། འབྲི་སྒྲ་འབད་ཚུགས།	གོ་བ་ལྷིར་བཏང་ཤེ། ཡེན་ཏེ། འགྲེལ་བཤད་རྒྱ་ཆམ་འཛིན་ཏེ། འབྲི་སྒྲ་འབད་ཚུགས།	གོ་བ་རན་ཚམ་ཡེན་ཚུགས་རུང་། འགྲེལ་མང་ཆེ་བ་འཛིན་ཏེ། འབྲི་སྒྲ་འབད་ཚུགས།
ཚད་གཞི།	(૯-૯)	(૫-૬)	(૩-૮)	(૧-૩)
ཡན་ཡེན།	ཐུང་རབས་དང་འབྲེལ་བའི་ཤེས་ཡོན་དང་། རིག་ཚོལ་ཚུ། འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་གནས་ཤུར་ནང་། རོགས་ལྡེན་ཤེ། ཡན་ཡེན་འཐབ་ཚུགས།	ཐུང་རབས་དང་འབྲེལ་བའི་ཤེས་ཡོན་དང་། རིག་ཚོལ་ཚུ། འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་གནས་ཤུར་མང་ཆེ་བ་ནང་གི་ཡོན་བཀོལ་ཚུགས་པའི་དཔེ་འབད་ཡོད་པ།	ཐུང་རབས་དང་འབྲེལ་བའི་ཤེས་ཡོན་དང་། རིག་ཚོལ་ཚུ། ཚ། འདྲ་བའི་གནས་ཤུར་ནང་། གི་ཡོན་བཀོལ་ཚུགས་པའི་བདེན་དཔང་ཡར་རྟེན་ཡོད་པ།	ཐུང་རབས་དང་འབྲེལ་བའི་ཤེས་ཡོན་དང་། རིག་ཚོལ་ཚུ། ཚ་འདྲ་བའི་གནས་ཤུར་ནང་། ཙ་ཙཱ་ཏི་གི་ཡོན་བཀོལ་ཚུགས་པའི་དཔེ་ཡར་རྟེན་ཡོད་པ།
ཚད་གཞི།	(૯-૯)	(૫-૬)	(૩-૮)	(૧-૩)
དབྱེ་ཞིས་ཀྱི་ཐུན་ཚད།	-གཞུང་རོགས་ཚུ། གཅིག་ཏུ། མཚན་ལྡན་ཡན་ཡིན་གོ་རིམ་ཡོད་པ་དང་། གཏིང་ཏུ་ཏུ་ཆེ་བའི་ཐོ་ལས། དབྱེ་ཞིས་ཀྱི་ཆ་ཤས། -ཞུང་ལས་དང་ཐུན་ཚུ། གནམ་མེད་ས་མེད་ཀོས་འབབ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཤས། བཀོད་ཡོད་པ།	-གཞུང་རོགས་ཚུ། མང་ཆེ་བ་ཏུ་མཚན་ལྡན་ཡན་ཡིན་གོ་རིམ་ཡོད་པ་དང་། གཏིང་ཏུ་ཏ་ལམ་ཡོད་ཤས། དབྱེ་ཞིས་ཀྱི་ཆ་ཤས། -ཞུང་ལས་དང་ཐུན་ཚུ། ཀོས་འབབ་དང་འབྲེལ་བ་ལེགས་ཉོམ་ཡོད་ཤས། བཀོད་ཡོད་པ།	-གཞུང་རོགས་ཚུ། དགེ་པ་ཅེ་ཏུ། མཚན་ལྡན་ཡན་ཡིན་གོ་རིམ་ཡོད་པ་དང་། ཚིར་བཏང་ཤེ། དབྱེ་ཞིས་ཀྱི་ཆ་ཤས། -ཞུང་ལས་དང་ཐུན་ཚུ། ཀོས་འབབ་དང་འབྲེལ་ཏ་ལམ་ཅིག་ཡོད་ཤས། བཀོད་ཡོད་པ།	-གཞུང་ཉོན་ཚུ། ཙ་ཙཱ་ཏི་ཏུ། མཚན་ལྡན་ཡན་ཡིན་གོ་རིམ་ཡོད་པ་དང་། དབྱེ་ཞིས་ཀྱི་ཆ་ཤས། རན་ཚམ་འབད་ཡོད་པ། -ཞུང་ལས་དང་ཐུ་ཚུ། ཙ་ཙཱ་ཏི་ ཐད་ཀར་ཏུ། ཐུ་ཚ་ཏ་ཤ། ཐུ་ཚ་ཏ་ཤ། འཕྲོ་བཏུབ་ཤ་ཐད་ཏུ། ཡོད་པ།

བྱེད་གསོ། སྐྱེགས་ ༣༠ འདི་ བརྒྱ་ཆ་ ༢༠ ཡི་ ཕབ་དགོ། དཔེར་ན་ གཅིག་ཅིག་ཀྱི་ སྨོན་ལམ་ཅིག་གིས་ སྐྱེགས་ ༣༠ ཡས་ ༢༠ ཐོབ་པོད་ཅིག་ (20÷30) × 20 = 13.33 དེ་བཟུམ་ཀྱི་ ཕབ་དགོས་ཡོད།

སྐྱེགས་ཕྱེད་ཀ་ཀྱི་ (০.৫) ཀྱི་ཡོད་མི་ཚུ་ སྒྲུར་ཚུལ་དང་འཕྲིན་ཏེ་ ཏིཡ་ཐུམ་ཡུ་བསྒྲུར་དགོས་ཡོད།

སྨོན་ཚན་ཁྱོང་ལུ་འགོ་འདྲེན།

སྨོན་ཁྱོན་པའི་ཡས་འགན།

- སྨོན་ཁྱོན་པ་གིས་ སྨོན་ཚན་གྱི་ཁྱོང་ལུ་ཚུ་ སྨོན་ཚན་གྱི་རང་དོན་རང་འཚོད་ཡས་ བཀོད་དགོས་མ་ཚད་ དབྱེ་ཞིས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ གཅར་ཡུ་ ཁྱབ་ཚུགས་པ་ཀྱི་ བཟོ་དགོ།
- སྨོན་ཚན་ཁྱོང་ལུ་ཚུ་ ཇོགས་གྲྭ་སྒ་ཆོགས་ཅན་གྱི་ སྨོན་ལུགས་ཚུ་གི་བར་ན་ ཁྱད་པར་ཁྱེ་ཚུགས་པའི་ དགོས་མཚོའི་གནས་རིམ་དང་ མཐུན་ཀྱི་ཁོར་དགོ།
- སྨོན་དཔེན་ཀྱིས་ ཡས་འགྲལ་དོན་ཡས་ དགོས་མཚོའི་སྐོར་ཡས་ ཡམ་ཁྱོན་འབད་ཆོག་རྩེ་ ཁྱོང་ལུ་ཚུ་ ཟིན་བྲིས་ཀྱི་གནས་ སྐོབས་ནང་ བསམ་ཡན་ཁ་གསལ་ལ་ཀྱི་བཀོད་དེ་ སྐྱེགས་མཐོ་ཏགས་འཐོབ་ཐབས་ཀྱི་ བརྟ་ཁྱོན་མི་ཆོག།
- འདི་ནང་བཀོད་ཡོད་པའི་ དབྱེ་ཚད་ཚུ་ཡག་ལེན་འཐབ་ཀྱི་ དབྱེ་ཞིས་འབད་དགོས་མ་ཚད་ སྐྱེགས་ཚུ་ དབྱེ་ཞིས་ཀྱི་ཁྲོས་ཐག་བཅད་ ཡོད་པའི་ ཐུན་བྱེད་ཚུ་གིས་ ཆུ་བ་ཁྱོར་འབད་དགོ།
- སྨོན་ཚན་གྱི་ཁྱོང་ལུ་འདི་ སྨོན་གྲུ་ནང་འཚོད་དབྱེ་ཞིས་འབད་ཞིན་མཡས་ ཉན་ཐུག་གི་སྨོན་གྲུ་ཤའི་ཆོས་ཀྱི་ཐུགས་དང་བརྟག་ཞིས་ཚོགས་ཀྱི་ གིས་ ཀ་རྟེག་འབད་ལྟ་ཡོད། སྨོན་དཔེན་ཚུ་གི་ ཚོགས་ཀྱི་གི་དགོས་མཚོ་དང་འཕྲིན་ཏེ་ སྐྱེགས་དང་པོ་ཚད་ཚུ་ བསྡུ་ལེན་ འབད་དེ་ ལྷོད་དགོ།

ཆོས་རྒྱུགས་ཡུལ་མིའི་ཡས་འགན།

- དགོས་མཐོ་དང་ཤེ་འདོད་ཞིག་གི་ལས་ཀྱི་ ཅ་གོ་ནི་ཤིའི་ཏེ་ཁ་ལུ་ ཡས་འགྲལ་གྱི་བཀོད་རྒྱ་དང་ ཡམ་ཁྱོན་ ཚད་དགྱེ་ཚུ་ ཟན་ཀོས་དང་ ལྟ་ཤེ་ཡའི་ཐོག་ཡས་ ལྟ་ཞུ་དགོ།

- ལྟ་ཚུ་ རྒས་ཚོར་གཤར་ཚུད་ཀྱི་དོན་ཁུ། འཆར་གཞི་བཟློམ་གྱི་དུས་ རྒས་ཚོར་འཛིན་སྐྱོང་འཐབས་དགོས་གཞན་ཞེ།
- ཆོས་རྒྱུགས་ཡུལ་མི་ཚུ་གིས་ སྨོན་ཚན་ཀྱི་ལྟ་འདི་ ཤང་གིས་ར་འབར་ཡོད་པའི་བདེན་དབང་ཡར་ཟོན་དགོས། ཐོག་ཡིག་ཀུ་བཤད་དང་ ཡང་ན་ ཚད་ལས་བརྒལ་བའི་འབྲ་བཤད་ཚུ་ ངོས་ལེན་མི་འབད།
- ཆོས་རྒྱུགས་ཡུལ་མི་ཚུ་གིས་ ཞིབ་འཚོལ་ཀྱི་གྲྭ་འབྲས་ཚུ་ གསལ་ཅོག་ཅོ་དང་ ཁྲུངས་ལུན་ ཁྲུད་པོག་ཆུ་ཚེ་ གསལ་བཀོད་ འབར་དགོས་མ་ཚད་ ཅོས་འབབ་ཡོད་ས་ ཐིག་ཁྲམ་དང་ ལོ་རྒྱས་ཚུ་ཡང་ ལག་ལེན་འཐབ་དགོ།
- གཞན་ཀྱི་བརྗེ་དོན་དང་གནས་ཚུལ་ཚུ་ ལག་ལེན་འཐབ་ཡོད་པ་ཅིག་ གནས་ཚད་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་ཡོན་ཀྱི་ལག་ལེན་དང་འགྲོལ་ཅེ་ ངོས་ལེན་འབར་དགོ།

རྒང་འཕེད་བསྐྱར་ཞིག

ཆོས་རྒྱུགས་ཀྱི་བའི་རྒང་ རྒྱུ་ཞིག་འབར་མི་ སྨོན་དགོས་གཏམ་ཁག་ཤས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཅིག་ བདུན་གྱོང་གིས་ བསྐྱར་ཞིག་ ཡང་ན་ གནས་ཚད་དང་ལྡན་ལྟ་བཟོ་ཀྱི། ཚ་གླིག་ཀྱི་ཤེ་ ཆོས་རྒྱུགས་ཡུལ་མི་ཆ་མཉམ་ ལྷན་བཅུང་གི་གནས་ཚད་ཀྱང་ རྒྱུ་ཞིག་འབར་ཚུ་གནས་པ་བཟོ་དགོ།

རྒྱུ་ཞིག་འབར་མི་ སྨོན་དགོས་གཏམ་ཁག་ལས་བརྒལ་མེད་པ་ཅིག་ རྒང་འཕེད་བསྐྱར་ཞིག་འབར་དགོས་མེད།

རྒང་འཕེད་བསྐྱར་ཞིག་ཀྱི་བྱ་རིམ་ཀྱི་སྒོ་རལས་ བརྗེ་དོན་གས་གསལ་ཚུ་ ལག་ལེན་ལམ་ཤེད་ཀྱི་ རྒང་འཕེད་བསྐྱར་ཞིག་ཀྱི་ལེའུ་ཀུང་ལས་ (OGEA) ཡོངས་འབྲེལ་གས་བྱུང་ www.bcsea.bt ཐོག་ལས་ འཐོབ་ཚུགས།

བཀོད་ཚོགས་ཀྱི་བསྐྱར་ཞིག

སྨོན་ཚན་སྒྲོང་ལྟ་ཚུ་ འབྲུག་གི་སྨོན་གྲྭ་དང་ཆོས་རྒྱུགས་བཀོད་ཚོགས་ཀྱིས་ བསྐྱར་ཞིག་འབར་གི་ཙེའི། ཏ་གིས་ རྒང་བསྐྱར་ཞིག་འབར་ཡོད་མི་ དང་ རྒྱུ་ཞིག་འབར་ཡོད་མི་ཚུ་ རྒྱལ་ཡོངས་གནས་ཚད་དང་ ཤ་འདོད་ཀྱི་ འབར་ཡོད་པ་ཁེས་བདེན་ཐ་ཙེའི། སྨོན་ཕྱག་གིས་འབར་ཡོད་པའི་སྒྲོང་ལྟ་གི་ཡར་ལྟ་ལྟ་ ཕ་ཁྲན་བཅུ་ཙེ་ ཕ་ཁྲན་ཙེའི་ཆེད་ དང་ ཕ་ཁྲན་ཙེ་ཤ་ ཁ་ཐིག་ཆུ་ཚུ་ ཕ་ཁྲན་ཙེ་ ཤ་ཁ་ ཁ་ཐིག་ཆ་ཚུ་ ཕ་ཁྲན་ཙེ་ ཤ་ཁ་ ཁ་ཐིག་ཆ

གཞི་འབར་ལྷ་ཡིན། བྱ་རིམ་འདི་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་གནས་ཚད་ནང་ དབྱེ་ཞིབ་ཀྱི་གྲྭ་འབྲས་ཚུ་ ཐོ་གཏད་དང་ ཆ་གནས་ བསྟོ་མཐོང་ ཅུ་ཡོད་པ་ ཇེས་བདེན་བཤད་ལྷ་ཡིན།

བདེན་ཞུས་དང་ཤེས་ཡོན་ཀྱི་རྩེ་བདེན/ཐོག་ཡིག་ཀུ་བཤད་འབད་གི་ཡས་འཛིན་གྱི

འབྲེལ་ཡོད་ཡུ་ཡ་ ཡུལ་ཡོད་པའི་ སྨོན་ཚན་ཡས་འགྲུལ་ཚུ་ ཆོས་རྒྱུགས་ཡུལ་མི་རང་སོའི་ལྟ་ངོ་མ་ཡིན་ཇེས་གཏན་བཤད་གྱི་འདི་ སྨོན་གྱི་འགན་ཞུས་ཅིག་ཡིན། ཆོས་རྒྱུགས་ཡུལ་མི་ཚུ་གིས་ གནས་ཀྱི་ལྟ་ཚུ་ རང་སོའི་ལྟ་ཡིན་ལ་ གསལ་ཟློག་འབད་གི་དང་ ཡང་ན་ གནས་ཀྱི་བདག་དབང་ཅན་གྱི་ བློ་ཤིག་རྒྱུ་དངོས་ཚུ་ ཁྱེད་གཏན་ཚུལ་མཐུན་ལ་མ་བཀོད་པར་ ཡག་ཡེན་འཐབ་མི་ཆོག། སྨོན་དགོས་ཀྱིས་ ཆོས་རྒྱུགས་ཡུལ་མི་ཚུ་ཡང་ ངོས་ཡེན་ཅན་ཀྱི་ རྒྱབ་རྟེན་བཀོད་ལྟར་ཡས་ དང་ ཁྱེད་འབྲེན་དང་ ཁྱེད་གཏན་ཚུལ་ཡིན་ཡང་ ཁོ་བཏུ་ལྷོད་དགོས་ མ་ཚད་ དེ་ཚུ་ ཆོས་འཁྲུལ་མེད་པར་ཡག་ཡེན་འཐབ་ཐུབ་ཀྱི་ ཡམ་ལྟོན་ཕྱིན་དགོ།

མི་གནས་ཀྱི་ལྟ་དང་གནས་སྐབས་ཚུ་ རང་གི་ཡིན་བཟོ་ཆེ་ ལྷོད་མི་འདི་ ཐོག་ཤིག་ཀུ་བཤད་ཀྱི་གཞས་ཐུ་ཚུ་པ་ཡིན། སྨོན་ལྟོན་ཚུ་གིས་ ཐོག་ཡིག་ཀུ་བཤད་ཡས་ ནགས་གཐབ་ཐབས་འབད་གི་དང་ གནས་ལྟར་ཁ་ཏིག་ཟུམ་ཐུང་ཀུང་ བརྟག་དཔྱད་འབད་གི་འཁོད་ཀུ་ཤུ་ཀ་ཁ་ཏིག་ཡིན།

སྨོན་ཡུན་ཚུ་གིས་ ཡས་འགྲུལ་ལྷོད་པའི་སྐབས་ རང་གི་ལྟ་ངོ་མ་ཡིན་པའི་ཞས་ཡེན་ཀྱི་བཀང་ཟོ་གཏང་འདི་བཀང་ཞིན་ཡས་ གསལ་བསལ་གས་ འབད་དགོ། སྨོན་ཡུན་འེ་ཤི་གིས་ ཡུལ་ཡོད་པའི་ཡས་འགྲུལ་ཚུ་ རང་གི་ངོ་མ་ཡིན་ཟེར་ ཇེས་གཏན་བཤད་གིའི་ངོ་ཀུ་ལུ་ ཨཚན་རྩ་གས་བཀོད་ དགོས་མ་ཚད་ སྨོན་དགོས་ཀྱིས་ཡང་ ལྟ་ཤ་ ངོ་མ་ཡིན་མ་ཐུ་ ཡིད་ཆེས་ཡོད་པའི་ གསལ་བསལ་གས་འབྲི་ཟོ་གི་ བཀང་དགོ།

ལྷན་ཚད་ཀྱ་ཏོ་གི་ཐབས་ལམ།

- སྨོན་དགོས་ཚུ་གིས་ དབྱེ་ཞིས་འཁོར་ཅིམ་ཅེ་ཅེ་གི་ཏེ་མར་ སྨོན་ཚན་ལྷོད་ལྟ་གི་དབྱེ་ཞིས་གནས་ཚད་ནང་ བསྐྱར་ཞིས་ཀྱི་ཡམ་ཁྱུགས་ཀྱི་ སྐོར་ལས་ གོ་མས་འཇིས་དང་ལྷོད་བརྟར་ཚུ་ འཛོག་དགོ།
- འབྲུག་གི་སྨོན་ཐུའི་ཆོས་རྒྱུགས་དང་བརྟག་ཞིས་ཚོགས་ལྟ་གིས་ ཤེས་ཚན་ཞིས་དང་ ཐོག་ཡིག་དང་ སྨོན་ཚན་ལྷོད་ལྟ་ཡག་ཡེན་འཐབ་ ཐབས་དང་ བསྐྱར་ཞིས་ཀྱི་ཡག་ཡེན་ཚུ་ བསྐྱར་ཞིས་འབད་གི་ཡིན།

- སྨ
་གྱུ་ཚུ་གིས་ དེར་སེ་གས་ལས་དང་། འཚོ་ལ་ཞིས་འབད་ཚུ་གས་པ་བཟོ་ཐབས་ལུ། ཡིག་ཆ་དང་། ཁྲོས་ཐག་བཅད་ཡོད་པའི་དགེ་ཞིས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཁྱེད་ཚུ། བདག་འཛིན་འཐབ་དགོ།

- བསྒྲུར་ཞིས་དང་འབྲེལ་བའི་བསམ་ཡན་ཚུ། སྤྱད་ཚད་དང་། ཟང་བདེན་ཡང་བྱས་པ་ཡེས་ཀྱི་དོན་ལུ། སྨྲས་གྱུ་དང་བརྟེས་པོར་ཨ་འབད་འདུ།

བཀོད་རྒྱའི་ཚོགས།

བཀོད་རྒྱའི་ཚོགས།	**འགྲེལ་བཤད།**
ཐོ་བཀོད།	ཕར་དོར་ས་ཀྱི་མིང་དང་། གེ་ཨན་ལས་ས་ཡ་ཚུ། རེ་རེ་བཞིན། ཡང་གྲངས་བཀོད་དེ། གོ་རིམ་བཞིན་བྱེ་ནི།
གོ་དོན།	མིང་ཚོགས་འདི་ནི། དོན་དེ་ནི་ཀ་ཊི་རྒྱ་མ་ཡིན་ན་བཤད་མི་ཡུ་གོ་ལྷ་ཡིན།
འགྲེལ་བཤད།	མིང་དང་ཚོགས་ལས་ཡོད། བཤད་ཡ་ཁ་ནས་ལས་ཁ། ཆུ་ཡ་ཡིད་དོན།
བཤད་ཡ།	འགྲེལ་བཤད་དང་། ཆོས་ར་གཅིག།
དཔེ།	དོན་ཁ་ནས་ལས། ཡང་ན། ལེགས་ཏོམ་ཁ། ཅ་གོ་ནི་ཡིད་དོན་ལུ་བཀོད་ཡོད། ཆ་འབྲ་བའི་ཁྱད་ཚོས་ཡོད་ཡོད་རིན།
ཁྱི་དོན།	གཁྲང་ལུགས་ནན་དང་འགག་ལ་ཁྱད་བསལ་ཅེ། བཤད་ཡ།
བཟང་དོན།	ཁྱི་དོན་དང་། འབྲ།
ནགས་བཀོལ།	ལན་ལེན་འཐབ་ནི།
ལན་ལེན།	ནགས་བཀོལ་དང་། འབྲ།
བེད་ལྷོད།	ནགས་བཀོལ་དང་། འབྲ།
ཀ་ཊི་ཁ།	ཆུ་མཚན་བཀོད་ཡོད་དོན།
ཀ་དེ་ཁ།	འབར་ཐཝས་ཚུ་ཤེན་ཡོད་དོན།
ནན་འགག།	ནལ་ཆེ་བ། ཁནན་ཆེ་བའི་དོན།
དཀའ་ནན།	ནོ་ཤ་ལྟ་ཁནན་ཡོད་ཡའི་ཚོགས་དང་། ནན་དང་དོན་ནལ་ཁ།
ཁྱི་མེལ།	སོ་སོ་ཁ་བཅོན་ནི། ཡང་ན། ལྷ་ཀྱ་ཁ་ཡོད་ཆི་ཚུ། སོ་སོ་ཁ་ཁྱི་ནི།

ལྟ་ཚན།	ཁེ་ཤ་གཏེགས་བར་བསྡུས་ཏེ་ཡོད་པའི་དོན། དཔེར་ན། སྨོན་ལུགས་ལྟ་ཚན་གཏེགས། ཕྱོགས་བཅུ་བསྡོགས་ཀྱི།
མཐུན་སྒྲིག།	མིང་དང་དོན། དཔེ་དང་དོན་ཁ་སོགས་པ་ཅོག་ར་གཏེགས་མི་གཏན་ཚིམ་ གཏེགས་བར་བསྒྲིག་གི།
ཀ་རྒྱགས།	གོ་རིམ་མི་འཛིན་ཁ་ཤི་དོན་ལུ་ གསལ་བྱེད་ ཀ་བའི་གོ་རིམ་དང་འཕྲིན་ཏེ་ རྒྱགས་བཀལ་ནི།
སྐོར་ཐིག།	ཐིག་སྐོར་སྐོར་མ་ཁྱེ་བཀལ་ཡོད་མི་ལུ་གོ་ནི། དཔེར་ན། (○)
གདམ་ཀ།	
དབྱེ་བ་དཔྱད། / དབྱེ་དཔྱད།	རྒྱུ་མཚན་བཀོད་ནི་ཁེ་དོན་ལུ་ བརྗོགས་ཤིང་དཔྱད་ནི། ཆ་ཤས་དེས་འཛིན་འབད་དེ་ འབྲེལ་བ་བཀོད་ནི།
དབྱེ་ཞིབ།	ཐག་དཔྱད་ནི་དང་ བསམ་ཞིབ་ཀྱི་ཐོག་ཡས་ རྒྱབ་ཁྲུངས་བཀོད་ནི།
ཀ་བསྡུར།	ཅོག་ར་གཏེགས་པ་དང་ མ་འདྲཔ་ཚུ་ བཟང་འགྱུ་ཚུ་ ཁྱད་པར་བཀྱ་བའི་དོན།
ཁྱད་པར།	ཅོག་ར་གཏེགས་པ་དང་ མ་འདྲཔ། ཡང་ན་ བཟང་འགྱུ་ཚུ་གི་བསྡུར་འབད་དེ་ རྒྱུ་མཚན་བཀོད་ནི།
དོར་འཛིན།	དོ་བཀྱ་ནི། དོ་ཁྱི་ནི།
བདེན་ཁུངས།	ཁུངས་དང་རྒྱུ་མཚན་བཅན་པའི་ སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་ནི།
ཐོས་འཚར་བཀོད།	བསྡུན་ཐོས་ཀྱི་དོན་ལུ་ བཀོད་པའི་བསམ་འཚར། ཡང་ན་ འཚར་གཞི་དང་རྒྱབ་སྟོན་བཀོད་ནི།
སྒྲུབ་བྱེད།	རང་བསམ་འཚར་ལ་སོགས་པ་ཚུ་ ཆ་བཅན་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དོན་ལུ་བཀོད་པའི་ ཁུངས་དང་ རྒྱུ་མཚན།
དགག་སྒྲུབ།	གཞན་ཀྱི་འདོད་པ་མི་འཐད་བ་ཟིས་བཀག་ནི་དང་ རང་གི་འདོད་པ་ཚུ་ ཁུངས་བཀལ་ཏེ་ བསྒྲུབ་ནི།
ཁྱད་འདྲེན།	གཞན་ཀྱིས་སྨན་མི་དང་ ཕྱིས་ཡོད་མི་ཚུ་ རང་གི་བསམ་འཚར་ཀྱི་རྒྱབ་སྟོར་ཁ་ཤས་ཀྱི་ཁུངས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱི།།
རང་ཚོག།	གོ་བ་ཡེན་ནི་ཁྲིམ་ཡས་ འབྲི་བའི་སྐབས་ གཞན་ཀྱིས་གཏེགས་ཀྱི་མི་ཚོག་འདི་མེད་པར་ ཚོག་རང་གིས་བཟོ་ཀྱི་ ཐྲི་ནི་ཁ་གོ་ལྟ་ཙམ་ཡིན།།
རང་ཤོད་བས་ཀྱིས།	མིང་ཚོག་གི་དོན་ཚུ་ གཞན་ཁ་ཤས་མ་དགོ་པར་དང་ འབྲ་ཐུས་མེད་པར་ རང་གིས་ཁེ་ར་ ཐྲི་དགོ་པའི་དོན།།

༥. ཤེས་དཔོན་གཙུག།

ཚན་པ་འདི་གིས་ རྩ་གཙུང་དང་ བདག་སྐྱོང་གི་བྱ་རིམ་ཚུ་གི་སྐོར་ཡས་ བརྗེད་ཁྱད་གཏོ་བོ་ཚུ་ ཕྱིན་མ་ཙམ་ཡིན། སྨོན་དཔེ་ཁ་དང་ སྨོན་ལུགས་ རེ་ཡས་ ཆོས་རྒྱུན་གས་ཀྱེ་བ་ཚུ་གིས་ ཐོག་བཀོད་དང་དང་ དབྱེ་ཞིབ་ རེ་ཡས་ གྲ་སྒྲིག་འབད་ཐབས་ཚུ་ ཅི་གོ་ཐབས་ཡུ་ ཨན་ཐོག་གས་འབྲུང་ཀྱི་གི་ དོན་ཡུ་ཙམ།། བརྗེད་ཁྱད་ཀ་གས་ལས་ཚུ་ འབྲུག་གི་སྨོན་གྲྭ་འཆོས་རྒྱུན་གས་དང་བརྟག་ཞིབ་ཚོགས་ཤེ་གི་ཡོངས་འབྲེལ་ (www.bcsea.bt) དང་ ལག་ལེན་ལམ་ཤེད་ཡིག་ཆ་ཚུ་གི་ཐོག་ལས་ འཐོབ་ཚུགས།

འགོ་མ་བཤད་གས་པའི་རྒྱ་མ།

རྒྱ་མའི་ཤེས་ཡོན།

སྨོན་ཚན་འདི་འགོ་བཤད་མ་མི་ སྨོན་ཡུག་ཚུ་གིས་ འབྲིང་རིམ་ཤེས་ཡོན་ལག་ཁྱེར་དང་འབྲ་མཉམ་གྱི་ ཆོས་དང་འཛིག་རྟེན་གྱི་བསྟན་དང་འབྲེལ་ བའི་ཤེས་ཡོན་ཚུ་ རྒྱ་ལས་ ཀུན་ལྡན་འབར་དགོས་ གོས་འཆར་བཀོད་ཡ་ཙམ།།

སྨོན་ཚན་གཙུག་དང་མཉམ་ལྡེ་བ་འབར་གྱི།

སྨོན་ཡུག་ཚུ་གིས་ སྨོན་ཚན་འདི་ བཀོད་ཆོགས་ཀྱི་སྨོན་ཚན་གཙུག་ཚུ་དང་གཏེགས་པར་ སྨོན་ཚན་ཀྱི་མིང་དང་གནས་རིམ་གཏེགས་ལྟེང་ཡོད་མི་ ཆུ་རམ་གཏེགས་དང་མཉམ་ ལེན་ཆོག།

ཆོས་རྒྱུན་ས་ཐོ་བཀོད།

ཆོས་རྒྱུན་ཀྱི་དོན་ཡུ་ སྨོན་ཡུག་གི་ཐོ་བཀོད་འབར་ཀྱི་འདི་ སྨོན་ལྷ་ཁང་ཤོའི་འགན་ཁུར་ཡིན།། དབྱེ་ཞིས་ཀྱི་ཚུ་གཙུང་གི་ཆ་ཤས་ཚུ་ འཛོལ་ བར་མེད་ཡར་ ཇེས་གཏན་ལས་ཁེ་ཁ་ ཐོ་བཀོད་འབར་དགོ།། ཐོ་བཀོད་ཡམ་ཤེད་ཚུ་ www.bcsea.bt ནང་ཡོད་ཡའི་ ཆོས་རྒྱུན་ས་དང་དབྱེ་ ཞིས་ཀྱི་ལག་ལེན་ལམ་ཤེད་ནང་ལས་ འཐོབ་ཚུགས།

སྐད་ཡིག།

ཐུ་གཙང་འདི་ནང་དབྱེ་ཞིས་ཀྱི་བརྗེ་ཁ་ཤས་ནང་གནས་ཚུལ་གལ་ཆེ་ཤས་ཚུ་ ཐོ་ཡིག་སྐད་ཡིག་ཐོག་ཀྱང་ཡོད་ཐབ་ཚུགས།

གོ་སྐབས་དང་འབྲ་མཉམ།

ཐུ་གཙུང་དང་ དབྱེ་ཞིབ་ཀྱི་བཟོ་བཀོད།

- འབྲུག་གི་ཆོས་རྒྱུན་དང་བརྒྱ་ཞིབ་ཚོགས་ཀྱི་གོས། དམིགས་བསལ་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་གྱི་དགོས་མཁོ་དང་དབང་པོ་སྟོན་ཆེན་ཐམས་ཅྱི་ སྨོན་ལམ་གྱི་ཀ་ཊཱུ། ཆགས་ལྡང་ཡོད་གྱིས་རིས་བཀག་ཐབས་འབད་ཀྱི་དང་ ཆོས་ལུགས། ཁོ་མོའི་དེད་བྱེད། ཡང་ན། གཞན་མི་ཅིག་ཟླ་ཁ། ཟུང་འབད་ཡོད་ཡའི་ཁྱད་ཆོས་ཚུ། བཙུགས་ཀྱིའི་དོན་ལུ། དམིགས་གཏུད་བསྐྱེད་པ་ཡིན།
- མཁོ་ཆས་ཚུ། གོ་བ་ཁ་གསལ་ཆེན་གྱི་སྐད་ཡིག་དང་ བཟོ་བཀོད་ཀྱི་གཞི་ཐུ་ཚུ། ཡན་ལེན་འཐབ་ཨེ། གལ་ལུ་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་ཨཱ་ བཟོ་བཀོད་འབད་ཡོད་པ་ཡིན།

གོ་སྐབས་དང་བདེ་སྐྱིད།

- འབྲུག་གི་སྨོན་གླའི་ཆོས་རྒྱུན་དང་བརྒྱ་ཞིབ་ཚོགས་ཀྱི་གོས། དམིགས་གསལ་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་དགོས་མཁོ་ཡོད་མི་ (SEN) དང་ དབང་ཕོ་སྟོན་ཆེ། ནད་ཚོ་ཡོད་མི་ ཡང་ན། རྒྱ་སྟོན་བྱུང་ཡོད་མི་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ཡང་ དགོས་མཁོ་དང་འཕྲིན་ཏེ། ཆོས་རྒྱུན་རྒྱབ་ཚུགས་ཡའི་ བདེ་སྐྱིད་བཟོ་ལ་ཡིན།
- ཀ་སྐྱིད་ཚུ། ཆོས་རྒྱུན་ཡུལ་མི་འདྲས་རྒྱུ་ཀ་ཤྱ་ལྟར་ཉུང་འབད་ཐབས་ཀྱི་ཁ་ལས། བདེ་སྐྱིད་འབད་དགོ། བདེ་སྐྱིད་ཚུ། ཨ་ལུའི་དགོས་ མཁོ་རྒྱུམ་གཏམ་ཁག་དང་འཕྲིན་ཏེ། ཀ་ཤྱ་ཆུ་མེད་པ་མ་ཚད། ཟད་འཚོ་ལུ་ཡན་ལྡན་ཐམས་ཅན། ཏེ་ཁས། དབྱེ་ཞིབ་ཀྱི་ཟླཁ་ལུ། གཙོ་ རྒྱུ་མེད་པ། ཇེས་གཏན་བཟོ་དགོ།
- སྨོན་ལམ་གྱི་དགོས་མཁོ་དང་མཐུན་པའི་བདེ་སྐྱིད་ཚུ། ཀ་ཤྱ་ལྟར་འགོ་བཙུགས་པའི་ཕྱོགས་ཀུན་ཨ། འཛིན་ཚུགས་པ། ཇེས་གཏན་བཟོ་དགོ། དམིགས་གསལ་བདེ་སྐྱིད་ཚུ། ཆོས་རྒྱུན་དང་དབྱེ་ཞིབ་ཀྱི་ཁམ་ཤོད་མ་ཚུད་མི་ཚུ། འཛིན་ཀྱིའི་དོན་ལུ། འབྲུག་གི་སྨོན་ལམ་ཆོས་ རྒྱུན་དང་བརྒྱ་ཞིབ་ཚོགས་ཤེ་དང་ གཞུང་འབྲེལ་རྒྱ་འབྲེལ་བ་འཐབ་ཨེ། གནང་བ་ལེན་དགོ།
- དབྱེ་ཞིབ་ཀྱི་ཆ་ཤས་གཅིག་ཡོད། གོ་སྐབས་ལེན་མ་ཚུགས་པ་ཅིག། དབྱེ་ཞིབ་འབད་ཚར་ཡོད་མི་ལུ་གཞི་བཞག་ཨེ། ཕྱུགས་ཚུ་ཕྱིན་ཀྱི་ཡིན།

གནས་རིམ་དང་སྐོར་ཤུ།

- གནས་རིམ་གྱི་གནས་ཚད་ ༡། ཡས་ ཧ ཚུན་ཙིཏྟམ་དང་། ༡་འདི། གནས་རིམ་མཐོ་ཏོས་དང་། ཧ་འདི། གནས་རིམ་དམའ་ཏོས་ཙིཏྟ།
- མཐའ་དཔྱད་ཀྱི། གནས་རིམ་འདི། ཆོས་རྒྱུགས་དང་། ནང་འཚོད་དབྱེ་ཞིབ་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཚུ། གཅིག་བསྡོམས་ཁ་གཞི་བཞག་སྟེ། གཏན་འཁེལ་བཟོ་འདུག།
- ཆོས་རྒྱུགས་དང་། ནང་འཚོད་དབྱེ་ཞིབ་གཏམ། ས་སོ་ཁྲི་སྡེ་རིམ་བྱིན་གྱི་མེད་པ་ཙམ། ཆོས་ཚན་དང་སོ་བཅུ་ཞིབ་ཀྱི་བཟོ་བཅོད་དང་འཕྲོད་ཏེ། ཆ་ཤས་གཏམ་ལྟར་བསྡོམས་དང་། སྐྱགས་ཀྱི་ཡིད་ཚད་དང་འཕྲོད་ཏེ། ཡོངས་བསྡོམས་ཀྱི་གནས་རིམ་གཅིག་བཏོན་གྱི་ཙམ།
- དམའ་མཐའ། སྐོ་རིམ་ཅ་གི་གནས་ཚད་ནང་ཚུད་ཚུགས་པ་ཅིག་ ལྷོ་ཕུན་ཁ། མཐར་འཕྲལ་ཀྱི་གནས་ཚད་ ཁང་མཐའ་ཐོག་ཡོད་པ་ཁྱེ་བཟློ་འཇོག་འབད་ཀྱི་ཙམ།
- གནས་རིམ་མེད་མི། སྐོ་རིམ་དམའ་ཏོས་ཀྱི་གནས་ཚད་མ་ཚང་མི། གནས་རིམ་མ་ཐོབ་མི། (U) ཟེར་སྐྱོན་ཁུ་འབད་ལ་ཙམ།
- གནས་རིམ་ཚུ། ཆོས་རྒྱུགས་ཀྱི་ཡོ་རྩས་གར་ནང། གྲུབ་འབྲས་ཀྱི་གནས་ཚད་གཅིག་མཚུངས། རྒྱུ་སྟོང་འབད་དེ་བཞག་ཐབས་ཡུ། ཡོ་བསྟར་བཞིན་དུ། སྐོ་རིམ་གྱི་ཚད་གཞི་གཏན་འབེབས་བཟོ་ཡོད་མི་ཡུ་གཞི་བཞག་སྟེ། ཕྱིན་མ་ཙམ།
- སྐོ་རིམ་གྱི་ཚད་གཞི་ཚུ་གིས། གནས་རིམ་དེ་དེ་ཡུ་དགོ་པའི། གྲུབ་འབྲས་ཀྱི་གནས་ཚད་དམའ་ཏོས་ཀྱི། ཏོ་རྒྱགས་བཏོན་མ་ཙམ། སྐོ་རིམ་ཚད་གཞི་ཚུ། ཡོ་བསྟར་བཞིན། ཆོས་རྒྱུགས་དེ་དེ་གི་ཀུལ་ཡས། གནས་སྟུད་དབྱེ་དཔྱད་དང་། མཁས་མཆོག་བསྐྱར་ཞིབ་ཀྱི་བྱ་རིམ་བརྒྱུ་དེ། ཐག་གཅེད་པ་ཙམ།
- ཆོས་རྒྱུགས་ཡུལ་མི་དེ་ཡུ། འབྲུག་གི་སྲོན་གྱའི་ཆོས་རྒྱུགས་དང་བརྒྱ་ཞིབ་ཆོགས་སྐོ་གིས། བཏོན་ཡོད་པའི། གྲུབ་འབྲས་ཀྱི་རྒྱུས་ཐོ་འདི་ཐོབ་པ་ཡིན།
- རྒྱུས་ཐོ་འདི་གིས། སྲོན་ཚན་ཀྱི་ལྟ་དང་། ཡིག་ཐོག་ཆོས་རྒྱུགས་གཏིས་མཉམ་སྐོབ་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་ཡས་ཐོབ་ཡོད་པའི། ཕྱིར་བསྡོམས་ཀྱི་སྐོ་རིམ་ (ཀ–ཧ) རྒྱུ་པ་ཅིག་ སྐྱན་ཁུ་འབད་ལ་ཙམ།